

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

ПРОЄКТ

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ ПРАКТИКУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ
ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ У ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА
ТЕХНОЛОГІЙ

Київ 2021

ПОЛОЖЕННЯ
про науково-дослідну практику здобувачів вищої освіти
ступеня доктора філософії
у Державному університеті інфраструктури та технологій

Положення про науково-дослідну практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Державному університеті інфраструктури та технологій (далі – Положення) розроблено з метою визначення порядку організації, проведення та підведення підсумків науково-дослідної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – здобувач) у процесі їх підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Нормативно-правовою базою Положення є Закон України «Про вищу освіту», Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, нормативні документи Державного університету інфраструктури та технологій (далі – Університет).

Загальні положення

Науково-дослідна практика є компонентом професійної підготовки до наукової діяльності та являє собою вид практичної діяльності здобувачів. Проходження практики входить до обсягу кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, визначених для реалізації освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії.

Протягом строку навчання в аспірантурі здобувач зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

Науково-дослідна практика відіграє системоутворюючу роль в освітньо-науковій діяльності здобувача ступеня доктора філософії та передбачає безперервність та послідовність її проведення для формування достатнього рівня практичних компетентностей відповідно до запланованих результатів підготовки.

Основним завданням науково-дослідної практики є систематизація та закріплення знань, умінь і навичок провадження науково-дослідної діяльності, застосування сучасних методів збирання, аналізу, оброблення наукової інформації для реалізації наукового проекту, реалізації вмінь викладати здобуті результати у вигляді наукових публікацій.

Зміст науково-дослідної підготовки визначається її програмою, яка розробляється випусковими кафедрами, до яких прикріплені аспіранти, відповідно до освітньо-наукових програм та навчальних планів.

Робоча програма з науково-дослідної практики (далі – Програма) повинна містити такі основні розділи:

- мета та завдання науково-дослідної практики (відповідно до напрямку підготовки здобувача);
- зміст практики та порядок її проходження;

- перелік компетентностей, яких має набути здобувач за час проходження практики, відповідність їх програмним результатам;
- вимоги до документації, яку веде здобувач під час практики;
- форма організації та методи контролю;
- вимоги до складання й оформлення звітної документації (перелік документів, зразки, схема звіту тощо);
- система оцінювання навчальних досягнень здобувачів (форма, засоби діагностики, критерії оцінювання);
- підведення підсумків практики.

Програма практики розробляється та погоджується в установленому порядку не пізніше ніж за семестр до її початку, а переглядається та доопрацьовується не рідше одного разу на чотири роки.

Терміни проходження науково-дослідної практики визначається в індивідуальному плані здобувача та встановлюється відповідно до освітньо-наукової програми, навчального плану та графіку навчального процесу.

Мета та завдання науково-дослідної практики

Науково-дослідна практика є важливою складовою в процесі формування у здобувачів досвіду в конструюванні та проектуванні дослідницької діяльності.

Метою практики є набуття здобувачем навичок та досвіду науково-дослідної діяльності в рамках затвердженої тематики наукового дослідження відповідно до сучасних вимог організації та змісту науково-дослідної роботи, закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих здобувачем у процесі вивчення циклу дисциплін, практичних навичок зі спеціальності, а також набуття досвіду самостійної наукової роботи, формування вмінь і навичок опрацювання наукових і інформаційних джерел.

Завдання науково-дослідної практики здобувачів ступеня доктора філософії:

- оволодіння сучасною методологією наукового дослідження;
- використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в науково-дослідній діяльності
- оволодіння сучасними методами добору та реалізації діагностичного інструментарію відповідно до наукового апарату дослідження;
- формування здатності до диференціації професійної діяльності відповідно до специфіки наукової роботи, її змісту, видів та напрямів.

Результати проходження науково-дослідної практики полягають у формуванні у здобувачів відповідних компетентностей:

- здатність до застосування методів наукового пізнання, здійснення науково-дослідної діяльності, інтерпретація результатів наукового дослідження, висвітлення знань щодо наукових досліджень та інновацій;
- здатність розробляти та застосовувати інструментарій, проводити теоретичне та емпіричне дослідження, обґрунтовувати висновки;
- здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у практику наукової роботи;
- здатність до диференціації професійної діяльності відповідно до суб'єктів та об'єктів наукової роботи, її змісту, видів та напрямів;
- здійснювати методичне забезпечення впровадження інновацій у професійну діяльність.

Організація та керівництво науково-дослідної практики

Відповідальність за проведення та контроль практики покладається на профільного проректора та декана відповідного факультету.

Науково-дослідна практика на третьому освітньо-науковому рівні є компонентом професійної підготовки до наукової діяльності та являє собою вид практичної діяльності здобувачів.

Науково-методичне керівництво та виконання програм практик забезпечує кафедра до якої прикріплений здобувач для здійснення підготовки за освітньо-науковою програмою, зокрема:

- розробляє програму науково-дослідної практики, тематику індивідуальних завдань та методичні вказівки до проходження практики для здобувачів;
- організовує проведення зборів здобувачів з питань практики за участю керівників практики, якими є їх наукові керівники;
- здійснює загальне керівництво та контроль за процесом проходження науково-дослідної практики здобувачами;
- інформує здобувачів про зміст, порядок проходження та систему звітності з науково-дослідної практики (подання письмового звіту, оформлення методичних розробок, підготовки статті, тез, доповіді, повідомлення, виступу тощо);
- готує форми звітної документації за результатами проведення практики;
- аналізує результати виконання здобувачами програм науково-дослідної практики на засіданнях кафедри.

Керівник науково-дослідної практики здобувача ступеня доктора філософії (науковий керівник) здійснює безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики, а саме:

- забезпечує проведення організаційних заходів практики;
- розробляє індивідуальне завдання для здобувача
- забезпечує проходження практики згідно з програмою;
- надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;
- у складі комісії приймає заліки з практики.

Індивідуальне завдання повинно враховувати проблематику дисертаційного дослідження, опрацювання нормативних та науково-методичних документів з організації та проведення наукової та науково-технічної діяльності, розробка концепції дослідного проекту, участь у науково-дослідних роботах, підготовка звіту за результатами дослідження; презентація результатів дослідження.

Загальний обсяг кредитів, відведених для проходження педагогічної практики, відповідає освітньо-науковій програмі та навчальному плану.

Базою для проведення науково-дослідної практики є кафедри Університету, до яких прикріплений здобувач для здійснення підготовки за освітньо-науковою програмою.

Здобувач ступеня доктора філософії самостійно може обрати місце проходження науково-дослідної практики, за погодженням з завідувачем кафедри до якої прикріплений для здійснення підготовки. З цією метою здобувач, за місяць до початку практики, подає на кафедру заяву і лист з відповідної установи зі згодою прийняти дану особу для проходження науково-дослідної практики.

Кафедри, за якими прикріплені здобувачі для здійснення підготовки за освітньо-науковими програмами, щорічно до червня, якщо практика в I семестрі, і до листопада,

якщо практика в II семестрі, подають плани проходження науково-дослідної практики до відділу аспірантури.

Керівництво факультету готує наказ про проведення науково-дослідної практики здобувачів ступеня доктора філософії і подає на затвердження ректору Університету

Здобувачі при проходженні практики повинні: опрацювати документи, що регламентують наукову-дослідну та науково-організаційну діяльність Університету; визначити напрями та теми дослідження, що відповідають змісту наукової діяльності підрозділу, де проводиться практика, типи, види, моделі та методи науково-дослідної роботи, що застосовуються підрозділом, де проводиться практика; розробити концепцію дослідного проекту відповідно до спрямованості науково-дослідної роботи підрозділу, де проводиться практика та напрямку власної дослідної роботи; організувати та провести дослідні процедури, пов'язані із пошуком, відбором та обробкою наукової інформації, збором та аналізом емпіричних даних, узагальненням результатів проведених досліджень, в рамках власного наукового дослідження; підготувати науковий звіт за результатами проведеного дослідження та рекомендації щодо їх впровадження в практиці наукової роботи та діяльності Університету; презентувати результати власного наукового дослідження або науково-дослідної роботи під час наукового заходу; підготувати наукову публікацію за результатами власного наукового дослідження або науково-дослідної роботи; підготувати звіт за результатами практики.

Здобувач відсторонений від практики або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план здобувача ступеня доктора філософії. Здобувач, який не виконав програму практичної підготовки без поважних причин, може бути надано право проходження практичної підготовки повторно при виконанні умов, визначених Університетом. Здобувач вищої освіти, який повторно отримав негативну оцінку з практичної підготовки, відраховується з Університету наказом ректора за поданням завідувача кафедри.

Звітна документація

Основою для формування здобувачами звітів з науково-дослідної практики й належного її проходження є робоча програма.

Поточний контроль здійснюється керівником практики протягом проходження здобувачами науково-дослідної практики, шляхом оцінки їх систематичної роботи. Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної науково-дослідної діяльності практиканта протягом конкретного періоду.

Загальна форма звітності з практичної підготовки здобувача - це подання та захист (із диференційованою оцінкою) письмового звіту з практики.

Звіт має містити відомості про виконання всіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки та пропозиції, список використаної літератури тощо.

Письмовий звіт разом з іншими документами, подається на рецензування керівникові науково-дослідної практики.

Кінцевим результатом науково-дослідної практики є захист її результатів перед комісією у формі звітної конференції.

Оцінювання результатів проходження науково-дослідної практики відбувається за 100 - бальною системою відповідно до шкали оцінювання, що діє в Університеті. За результатами захисту науково-дослідної практики ставиться відмітка «Зараховано» або «Не зараховано».

Результати проходження науково-дослідної практики відображуються в індивідуальному плані роботи здобувача ступеня доктора філософії, затверджуються науковим керівником та завідувачем кафедри.

Кафедра надає витяг із протоколу засідання кафедри про результати проходження науково-дослідної практики, який зберігається в особовій справі здобувача.

Прикінцеві положення

Положення вводиться в дію наказом ректора Університету.

Погоджено:

Проректор з науково-педагогічної роботи

Ю.П. Дудник

Начальник юридичного відділу

Ю.В. Гершман